

**Ranskan tasavallan aloitteesta neuvoston päätöksen tekemiseksi tietotekniikan käytöstä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto tullialalla (5903/2/09 REV 2)**

(2009/C 229/03)

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 286 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 8 artiklan,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY<sup>(1)</sup>,

ottaa huomioon rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta 27 päivänä marraskuuta 2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS<sup>(2)</sup>,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001<sup>(3)</sup> ja erityisesti sen 41 artiklan,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

## I JOHDANTO

### *Tietosuojavaltuutetun kuuleminen*

1. Ranskan tasavallan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi tietotekniikan käytöstä tullialalla julkaistiin virallisessa lehdessä 5 päivänä helmikuuta 2009<sup>(4)</sup>. Aloitteen tehnyt jäsenvaltio ei pyytänyt siitä lausuntoa tietosuojavaltuutetulta, eikä myöskään neuvosto. Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyysi kuitenkin tietosuojavaltuutettua kommentoimaan Ranskan aloitetta asetuksen (EY) N:o 45/2001 41 artiklan mukaisesti aloitetta koskevan Euroopan parlamentin lausunnon yhteydessä. Tietosuojavaltuutettu on vastaavissa tapauksissa<sup>(5)</sup> antanut oma-aloitteisia lausuntoja, mutta tämä lausunto on nähtävä myös vastauksena Euroopan parlamentin pyyntöön.
2. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että tämä lausunto olisi mainittava neuvoston päätöksen johdanto-osassa samalla tavoin kuin tietosuojavaltuutetun lausunto mainitaan useissa komission ehdotuksen perusteella annetuissa säädöksissä.

3. Vaikka EU-sopimuksen VI osaston nojalla lainsäädäntötoimenpiteestä aloitteen tekevällä jäsenvaltiolla ei ole oikeudellista veloitetta pyytää tietosuojavaltuutetulta lausuntoa, sovellettavat säännöt eivät myöskään estä pyytämästä sitä. Tietosuojavaltuutettu pahoittelee sitä, ettei Ranskan tasavalta eikä neuvosto pyytänyt tässä tapauksessa lausuntoa.

4. Tietosuojavaltuutettu korostaa, että koska ehdotuksen käsittely jatkuu neuvostossa, tässä lausunnossa esitetyt huomiot perustuvat ehdotuksen 24. helmikuuta 2009 päivättyyn versioon (5903/2/09 REV 2), joka on julkaistu Euroopan parlamentin verkkosivuilla<sup>(6)</sup>.

5. Tietosuojavaltuutetun mielestä aloitteen perusteita sekä joitakin siihen sisältyviä yksittäisiä artikloja ja mekanismeja olisi selitettävä tarkemmin. Tietosuojavaltuutettu valittaa sitä, ettei aloitteeseen ole liitetty vaikutustenarviointia eikä perusteluja. Se olisi tarpeen avoimuuden lisäämiseksi ja yleisemmin lainsäädäntömenettelyn laadun parantamiseksi. Selitykset helpottaisivat myös tiettyjen ehdotukseen sisältyvien kohtien arviointia, esimerkiksi sellaisten, jotka koskevat Europolille ja Eurojustille myönnettävän tullitietojärjestelmään pääsyn tarpeellisuutta ja perusteluja.

6. Tietosuojavaltuutettu on ottanut huomioon tullialan yhteisen valvontaviranomaisen puheenjohtajan 24. maaliskuuta 2009 antaman lausunnon 09/03 ehdotuksesta neuvoston päätökseksi tietotekniikan käytöstä tullialalla.

### *Ehdotuksen tausta*

7. Tullitietojärjestelmän, jäljempänä 'TTJ', oikeudelliset puitteet muodostuvat tällä hetkellä sekä ensimmäisen että kolmannen pilarin välineistä. Järjestelmää sääntelevinä kolmannen pilarin oikeudellisina puitteina ovat pääasiassa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 26. heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus tietotekniikan käytöstä tullialalla, jäljempänä 'TTJ-yleissopimus'<sup>(7)</sup>, sekä sen 12. maaliskuuta 1999 ja 8. maaliskuuta 2003 tehdyt pöytäkirjat.
8. Nykyisiin tietosuojajärjestelyihin kuuluu yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä 28. tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä 'Euroopan neuvoston yleissopimus 108', soveltaminen jäljempänä 'puitepäätös 2008/977/YOS'.

<sup>(1)</sup> EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

<sup>(2)</sup> EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60.

<sup>(3)</sup> EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

<sup>(4)</sup> EUVL C 29, 5.2.2009, s. 6.

<sup>(5)</sup> (5) Ks. viimeisimpänä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto 15 jäsenvaltion aloitteesta neuvoston päätöksen tekemiseksi Eurojustin vahvistamisesta ja päätöksen 2002/187/YOS muuttamisesta, EUVL C 310, 5.12.2008, s. 1.

<sup>(6)</sup> [http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004\\_2009/organes/libe/libe\\_20090330\\_1500.htm](http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/organes/libe/libe_20090330_1500.htm)

<sup>(7)</sup> EYVL C 316, 27.11.1995, s. 33.

9. Ensimmäiseen pilariin kuuluvaa osaa järjestelmästä sääntele jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi annettu neuvoston asetus (EY) N:o 515/97 muuttamisesta 13 maaliskuuta 1997 <sup>(1)</sup>.
10. TTJ-yleissopimuksen tarkoituksena oli sen 2 artiklan 2 kohdan mukaan auttaa vakavien kansallista lainsäädäntöä rikkovien toimien estämisessä, tutkinnassa ja syytetoimissa lisäämällä nopeamman tiedonvälityksen avulla jäsenvaltioiden tullihallintojen yhteistyö- ja valvontamenettelyjen tehokkuutta.
11. TTJ-yleissopimuksen mukaan tullitietojärjestelmä muodostuu keskustietokannasta, jota voidaan käyttää kuhunkin jäsenvaltioon sijoitetuista päätteistä. Lisäksi siihen kuuluu seuraavaa:
- TTJ-yleissopimuksen mukaan järjestelmä voi sisältää vain sen tavoitteen saavuttamiseksi välttämättömät tiedot, henkilötiedot mukaan luettuina, jotka on ryhmitelty seuraavasti: a) tavarat; b) kuljetusvälineet; c) yritykset; d) henkilöt; e) petosten kehityssuuntauks; f) käytävissä oleva asiantuntemus <sup>(2)</sup>.
  - Jäsenvaltiot määrittelevät TTJ:ään tallennettavat, kolmea viimeksi mainittua ryhmää koskevat tiedot siltä osin kuin se on tarpeen järjestelmän tavoitteen saavuttamiseksi. Kahteen viimeksi mainittuun ryhmään ei tallenneta mitään henkilötietoja. Suora pääsy tullitietojärjestelmään sisältyviin tietoihin on tällä hetkellä varattu yksinomaan kunkin jäsenvaltion nimeämille kansallisille viranomaisille. Näitä kansallisia viranomaisia ovat tulliviranomaiset, mutta niitä voivat olla myös muut viranomaiset, joilla kyseisen jäsenvaltion lakien, asetusten ja menettelyjen nojalla on toimivalta toimia yleissopimuksen tarkoituksen toteuttamiseksi.
  - Jäsenvaltiot voivat käyttää tullitietojärjestelmän tietoja ainoastaan yleissopimuksen tavoitteen saavuttamiseksi. Ne voivat kuitenkin käyttää niitä hallinnollisiin tai muihin tarkoituksiin sen jäsenvaltion ennalta antaman luvan perusteella, joka on tallentanut tiedot järjestelmään, jollei sen määrittämisestä edellytyksistä muuta johdu. TTJ:n kolmanteen pilariin kuuluvan osan valvontaa varten perustettiin yhteinen valvontaviranomainen.
12. Ranskan aloitteella, joka perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 30 artiklan 1 kohdan a alakohtaan ja 34 artiklan 2 kohtaan, on tarkoitus korvata TTJ-yleissopimus ja sen 12. maaliskuuta 1999 ja 8. maaliskuuta 2003 tehdyt pöytäkirjat, jotta kolmanteen pilariin kuuluva osa järjestelmää mukautettaisiin ensimmäisen pilarin välineisiin.
13. Ehdotuksessa mennään kuitenkin pidemmälle kuin vain korvataan TTJ-yleissopimuksen teksti neuvoston päätöksellä. Siinä muutetaan merkittävää määrää yleissopimuksen määräyksiä ja laajennetaan nykyistä pääsyä TTJ:ään myöntämällä pääsy Europolille ja Eurojustille. Lisäksi ehdotukseen on sisällytetty edellä mainitun asetuksen (EY) N:o 766/2008 säännöksiä vastaavia säännöksiä TTJ:n toiminnasta, esimerkiksi tullitutkintatietokannan perustamisesta (VI luku).
14. Ehdotuksessa otetaan myös huomioon uudet säädökset, esimerkiksi puitepäätos 2008/977/YOS ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta 13. joulukuuta 2006 tehty puitepäätos 2006/960/YOS <sup>(3)</sup>.
15. Ehdotuksen tavoitteena on muun muassa
- vahvistaa tulliviranomaisten keskinäistä yhteistyötä sopimalla menettelyistä, jotka mahdollistavat tulliviranomaisten yhteisen toiminnan ja laittomaan kauppaan liittyvien henkilö- ja muiden tietojen vaihdon käyttäen tällaisten tietojen uutta hallinta- ja siirtotekniikkaa. Tällaisiin tietojenkäsittelytoimiin sovelletaan Euroopan neuvoston yleissopimuksen 108 määräyksiä, puitepäätotä 2008/977/YOS ja henkilötietojen käytön sääntelemisestä poliisialalla 17. syyskuuta 1987 annetun Euroopan neuvoston ministerikomitean suosituksen R (87) 15 periaatteita;
  - lisätä toimien täydentävyyttä Europolin ja Eurojustin kanssa tehtävässä yhteistyössä myöntämällä kyseisille elimille pääsy tullitietojärjestelmään.
16. TTJ:llä pyritään ehdotuksen 1 artiklan mukaisesti auttamaan kansallisen lainsäädännön vakavien rikkomusten estämisessä, tutkinnassa ja syytteesenpanossa nopeuttamalla tietojen saattamista saataville ja tehostamalla tällä tavoin jäsenvaltioiden tullihallintojen yhteistyö- ja valvontamenettelyjä. Säännös vastaa pääosiltaan TTJ-yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohtaa.
17. Mainitun tavoitteen saavuttamiseksi ehdotuksessa laajennetaan TTJ:n tietojen käyttömahdollisuuksia ja mahdollistetaan myös järjestelmästä tehtävät haut ja strategiset tai operatiiviset analyysit. Tietosuojaavaltuutettu panee merkille kerättävien ja käsiteltävien henkilötietojen käyttötarkoituksen ja ryhmien luettelon laajentamisen sekä TTJ:ään suoraan pääsevien rekisteröityjen luetteloiden laajentamisen.

<sup>(1)</sup> EYVL L 82, 22.3.1997, s. 1.

<sup>(2)</sup> Ehdotuksessa lisätään näihin uusi ryhmä: g) pidätykset, takavarikointit tai menetetyksi tuomitsemiset.

<sup>(3)</sup> EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89.

*Lausunnon pääkohdat*

18. Tietosuojavaltuutettu toimii tällä hetkellä TTJ:n ensimmäiseen pilariin kuuluvan osan keskusyksikön valvontaviranomaisena ja kiinnittää siitä syystä erityistä huomiota aloitteeseen ja sen sisällön käsittelyn etenemiseen neuvostossa. Tietosuojavaltuutettu tähdentää, että järjestelmän ensimmäiseen ja kolmanteen pilariin kuuluvien osien yhtenäistämässä on noudatettava johdonmukaista ja kokonaisvaltaista toimintatapaa.
19. Tietosuojavaltuutettu panee merkille, että ehdotuksessa käsitellään perusoikeuksiin liittyviä eri näkökohtia, erityisesti henkilötietojen suojelua sekä tiedonsaantioikeutta ja muita rekisteröidyn oikeuksia.
20. TTJ-yleissopimuksen nykyisistä tietosuojajärjestelyistä tietosuojavaltuutetun on mainittava, että useat voimassa olevan yleissopimuksen määräyksistä kaipasivat muuttamista ja ajantasaistamista, koska ne eivät enää täytä nykyisiä tietosuojavaatimuksia ja -normeja. Tietosuojavaltuutettu käyttää tilaisuuden hyväkseen korostaakseen, että henkilötietojen suojan korkean tason varmistamista ja sen entistä tehokkaampaa toteuttamista käytännössä olisi pidettävä keskeisenä edellytyksenä TTJ:n toiminnan tehostamiselle.
21. Joidenkin yleisten huomautusten jälkeen tässä lausunnossa käsitellään pääasiassa seuraavia asioita, joilla on merkitystä henkilötietojen suojan kannalta:
- järjestelmässä toteutettavat tietosuojatoimet;
  - tullitutkintatietokanta;
  - Eurojustin ja Europolin pääsy järjestelmään (mainituille elimille annettavan pääsyn oikeasuhteisuus ja tarpeellisuus);
  - koko TTJ:n valvontamalli;
  - luettelo viranomaisista, joilla on pääsy TTJ:ään.

**II YLEISET HUOMAUTUKSET***Järjestelmän ensimmäiseen ja kolmanteen pilariin kuuluvien osien keskinäinen johdonmukaisuus*

22. Kuten johdannossa mainittiin, tietosuojavaltuutettu on erityisen kiinnostunut TTJ:n kolmanteen pilariin kuuluvan osan käsittelyn etenemisestä, koska hän valvoo jo ensimmäiseen pilariin kuuluvan osan keskusyksikköä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä <sup>(1)</sup> yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi asetuksen (EY) N:o 766/2008 mukaisesti.
23. Tässä yhteydessä tietosuojavaltuutettu pyytää lainsäätäjää kiinnittämään huomiota siihen, että TTJ:n ensimmäiseen pilariin kuuluvan osan valvontaan liittyviä seikkoja on jo kommentoitu useissa tietosuojavaltuutetun lausunnoissa, erityisesti 22. helmikuuta 2007 annetussa lausunnossa <sup>(2)</sup>.

24. Kyseisessä lausunnossa tietosuojavaltuutettu korosti, että ”yhteisön yhteistyön lujittamiseen tarkoitettujen eri välineiden, kuten TTJ:n, perustaminen ja kehittäminen tarkoittaa, että alun perin jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keräämien ja edelleen toisilleen ja joskus kolmansille maille toimittamien henkilötietojen vaihto lisääntyy. Käsiteltyihin ja vaihdettuihin henkilötietoihin saattaa sisältyä tietoja asianomaisen väitetystä tai osoitetusta osallisuudesta tulli- tai maataloustoimia koskeviin väärinkäyttöksiin. (...) Ehdotus on sitäkin merkittävämpi, jos otetaan huomioon kerättyjen ja vaihdettujen tietojen laji, erityisesti epäilyt asianomaisen osallistumisesta väärinkäyttöksiin, sekä käsittelyn yleinen tarkoitus ja lopputulos.”

*Tarve soveltaa strategista lähestymistapaa koko TTJ:ään*

25. Tietosuojavaltuutettu korostaa, että toisin kuin muutoksilla, joita asetuksella (EY) N:o 766/2008 tehtiin TTJ:ään sovellettavaan ensimmäisen pilarin säädökseen, ehdotuksella uudistetaan TTJ-yleissopimus kokonaisuudessaan, mikä antaa lainsäätäjälle tilaisuuden muodostaa kattavampi näkemys koko järjestelmästä käyttämällä johdonmukaista ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa.
26. Tietosuojavaltuutetun mielestä lähestymistavan on myös suuntauduttava tulevaisuuteen. Uusia tapahtumia, esimerkiksi puitepäätöksen 2008/977/YOS tekemistä ja Lissabonin sopimuksen (mahdollista) tulevaa voimaantuloa, olisi käsiteltävä asianmukaisesti, ja ne olisi otettava huomioon päätettäessä ehdotuksen sisällöstä.
27. Lissabonin sopimuksen voimaantulon osalta tietosuojavaltuutettu pyytää lainsäätäjää kiinnittämään huomiota siihen, että EU:n pilarirakenteen kumoamisen mahdollisia vaikutuksia TTJ:ään Lissabonin sopimuksen tullessa voimaan on tarpeen analysoida perusteellisesti, koska järjestelmä perustuu tällä hetkellä yhdistelmään ensimmäisen ja kolmannen pilarin säädöksiä. Tietosuojavaltuutettu pahoittelee sitä, ettei tätä merkittävää tulevaa vaihetta ole selitetty, koska se vaikuttaisi suuresti TTJ:ää säänteleviin oikeudellisiin puitteisiin tulevaisuudessa. Yleisemmin tietosuojavaltuutettu esittää kysymyksen, eikö olisi tarkoituksenmukaisempaa, että lainsäätäjä antaisi tarkistamistyön odottaa, kunnes Lissabonin sopimus on tullut voimaan, jolloin vältettäisiin mahdollinen oikeudellinen epävarmuus.

*Tietosuojavaltuutetun kehotus noudattaa yhdenmukaisuutta muiden laajamittaisten järjestelmien kanssa*

28. Tietosuojavaltuutetun mielestä TTJ-yleissopimuksen korvaaminen kokonaisuudessaan tarjoaa myös hyvän tilaisuuden varmistaa TTJ:n yhdenmukaisuus muiden yleissopimuksen tekemisen jälkeen kehitettyjen järjestelmien ja mekanismien kanssa. Tietosuojavaltuutettu kehottaa tämän osalta noudattamaan myös valvontamallissa johdonmukaisuutta muiden säädösten kanssa, erityisesti Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) ja viisumitietojärjestelmän perustamissäädösten kanssa.

<sup>(1)</sup> EUVL L 218, 13.8.2008, s. 48.

<sup>(2)</sup> Helmikuun 22 päivänä 2007 annettu lausunto EUVL C 94, 28.4.2007, s. 3.

*Suhde puitepäätökseen 2008/977/YOS*

29. Koska jäsenvaltiot vaihtavat tietoja TTJ:n puitteissa, tietosuojavaltuutettu panee tyytyväisenä merkille, että ehdotuksessa otetaan huomioon henkilötietojen suojaamista koskeva puitepäätös. Ehdotuksen 20 artiklassa säädetään selkeästi, että tämän päätöksen mukaiseen tietojenvaihtoon sovelletaan puitepäätöstä 2008/977/YOS, ellei tässä päätöksessä toisin säädetä. Tietosuojavaltuutettu panee niin ikään merkille, että puitepäätökseen viitataan myös ehdotuksen muissa säännöksissä, esimerkiksi 4 artiklan 5 kohdassa, jonka mukaan puitepäätöksen 2008/977/YOS 6 artiklassa lueteltuja henkilötietoja ei sisällytetä, 8 artiklassa, joka koskee TTJ:stä peräisin olevien tietojen käyttöä päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi, ehdotuksen 22 artiklassa, joka koskee TTJ:ään sisältyviin henkilötietoihin liittyviä henkilöiden oikeuksia, sekä 29 artiklassa, joka koskee vastuuta ja velvoitteita.
30. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että puitepäätöksessä vahvistetut käsitteet ja periaatteet ovat TTJ:n yhteydessä asianmukaisia ja että niitä olisi näin ollen sovellettava sekä oikeusvarmuuden että oikeusjärjestelmien yhdenmukaisuuden vuoksi.
31. Tietosuojavaltuutettu kuitenkin korostaa, että lainsäätäjän olisi annettava riittävät takeet siitä, ettei tietosuojajärjestelmässä ole porsaanreikää ennen puitepäätöksen 2008/977/YOS täysimääräistä täytäntöönpanoa sen loppusäännösten mukaisesti. Toisin sanoen tietosuojavaltuutettu haluaa tähdentää kannattavansa sellaista lähestymistapaa, jossa tarvittavat ja riittävät suojatoimet on toteutettu ennen uutta tietojenvaihtoa.

**III ERITYISET HUOMAUTUKSET***Tietosuojatoimet*

32. Tietosuojavaltuutetun mielestä tietosuojaoikeuden ja tiedonsaantioikeuden tosiasiallinen täytäntöönpano on ratkaiseva osa tullitietojärjestelmän asianmukaista toimintaa. Tietosuojatoimia tarvitaan varmistamaan henkilöiden tosiasiallinen suojeleminen TTJ:n yhteydessä, mutta niillä olisi myös voitava helpottaa järjestelmän asianmukaista ja entistä tehokkaampaa toimintaa.
33. Tietosuojavaltuutettu pyytää lainsäätäjää kiinnittämään huomiota siihen, että vahvojen ja tehokkaiden tietosuojatoimien tarpeellisuus on sitäkin ilmeisempi, kun otetaan huomioon, että TTJ on tietokanta, joka perustuu pikemminkin "epäilyihin" kuin tuomioihin tai muihin oikeudellisiin tai hallinnollisiin päätöksiin. Tämä käy ilmi ehdotuksen 5 artiklasta, jonka mukaan "edellä 3 artiklassa tarkoitettuihin ryhmiin liittyviä tietoja saa tallentaa tullitietojärjestelmään ainoastaan havainnointia ja ilmoittamista, hienovaraista tarkkailua, erityistarkastuksia ja strategista tai operatiivista analyysia varten. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja ehdotettuja toimia varten (...) tullitietojärjestelmään voidaan tallentaa (...) henkilötietoja ainoastaan, jos etenkin aikaisemman lainvastaisen toiminnan perusteella on todellista aihetta epäillä, että kyseinen henkilö on syyllistynyt taikka syyllistyy parhaillaan tai vastaisuudessa vakaviin kansallisen

lainsäädännön vastaisiin tekoihin." TTJ:n tämän piirteen vuoksi ehdotuksessa edellytetään henkilötietojen suojalta ja valvontamekanismeilta tasapainoisia, tehokkaita ja jatkokehitettyjä suojatoimia.

34. Henkilötietojen suojaamista koskevien ehdotuksessa olevien erityisten säännösten osalta tietosuojavaltuutettu panee merkille lainsäätäjän pyrkimyksen toteuttaa TTJ-yleissopimusta enemmän suojatoimia. Tietosuojavaltuutetun on kuitenkin vielä otettava esiin joukko tietosuojasäännöksiin liittyviä vakavia huolenaiheita, erityisesti käyttötarkoituksen rajoittamisperiaatteen soveltamisen osalta.
35. Tässä yhteydessä on myös syytä mainita, että tässä lausunnossa olevat huomautukset tietosuojatoimista eivät rajoitu ainoastaan säännöksiin, joilla muutetaan tai laajennetaan TTJ-yleissopimuksen soveltamisalaa, vaan koskevat myös niitä osia, jotka on kopioitu yleissopimuksen tämänhetkisestä tekstistä. Tämä johtuu siitä, että kuten yleisissä huomautuksissa mainittiin, jotkut yleissopimuksen määräyksistä eivät tunnu enää täyttävän nykyisiä tietosuojavaltuutetuksia, ja Ranskan aloite on hyvä tilaisuus tarkistaa koko järjestelmää ja taata tietosuojan riittävä taso, joka vastaa järjestelmän ensimmäiseen pilariin kuuluvan osan tasoa.
36. Tietosuojavaltuutettu panee tyytyväisenä merkille, että TTJ:ään voidaan tallentaa vain rajoitettu ja täydellinen luetelo henkilötiedoista. Tietosuojavaltuutettu on myös tyytyväinen siihen, että termin "henkilötiedot" määritelmä on ehdotuksessa laajempi kuin TTJ-yleissopimuksessa. Ehdotuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaan "henkilötiedoilla" tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön ("rekisteröity") liittyviä tietoja; tunnistettavissa olevana pidetään henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa, erityisesti henkilönumeron taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.

*Käyttötarkoituksen rajoittaminen*

37. Esimerkkinä säännöksistä, jotka aiheuttavat vakavaa huolta tietosuojan kannalta, voidaan mainita ehdotuksen 8 artikla, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat käyttää tullitietojärjestelmästä peräisin olevia tietoja ainoastaan 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteen saavuttamiseksi. Ne voivat kuitenkin käyttää tietoja hallinnollisiin tai muihin tarkoituksiin tiedot järjestelmään tallentaneen jäsenvaltion ennalta antaman luvan perusteella ja sen määräämin edellytyksin. Tällaisen muun käytön on oltava sen jäsenvaltion lakien, asetusten ja menettelyjen mukaista, joka aikoo käyttää tietoja puitepäätöksen 2008/977/YOS 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tämä TTJ:stä peräisin olevien tietojen käyttöä koskeva säännös on oleellisen tärkeä järjestelmän rakenteen kannalta, ja siihen on siksi kiinnitettävä erityistä huomiota.
38. Ehdotuksen 8 artiklassa viitataan puitepäätöksen 2008/977/YOS "lainmukaisuuden, suhteellisuuden ja käyttötarkoituksen periaatteita" koskevan 3 artiklan 2 kohtaan. Puitepäätöksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

- ”1. Toimivaltaiset viranomaiset saavat kerätä henkilötietoja vain tiettyä nimenomaista ja lainmukaista tehtäviinsä kuuluvaa tarkoitusta varten, ja tietoja saadaan käsitellä ainoastaan samaa tarkoitusta varten, johon ne on kerätty. Tietojen käsittelyn on oltava lainmukaista ja asianmukaista, olennaista eikä liian laajaa siihen tarkoitukseen nähden, johon ne on kerätty.
2. Tietoja voidaan käsitellä edelleen jotain muuta tarkoitusta varten edellyttäen, että
- käsittely ei ole yhteensopimatonta niiden tarkoitusten kanssa, joihin tiedot kerättiin;
  - toimivaltaisilla viranomaisilla on toimivalta käsitellä mainitunlaisia tietoja tällaiseen muuhun tarkoitukseen sovellettavien säännösten mukaisesti; ja
  - käsittely tähän muuhun tarkoitukseen on tarpeellista ja oikeasuhteista.”
39. Sanotun vaikuttamatta toisen käyttötarkoituksen sallimisen yleisiä edellytyksiä koskevan, puitepäätöksen 2008/977/YOS 3 artiklan 2 kohdan soveltamiseen, tietosuojavaltuutettu kiinnittää huomiota siihen, että ehdotuksen 8 artiklan säännös, jossa sallitaan TTJ:n tietojen käyttö mahdollisiin hallinnollisiin tai muihin tarkoituksiin, joita ehdotuksessa ei määritellä, antaa aihetta huoleen siitä, noudatetaanko tietosuojavaatimuksia ja erityisesti käyttötarkoituksen rajoittamisen periaatetta. Lisäksi ensimmäisen pilarin säädöksessä ei sallita tällaista yleistä käyttöä. Tietosuojavaltuutettu kehottaa sen vuoksi täsmentämään käyttötarkoitukset, joihin tietoja voidaan käyttää. Tämä on tietosuojaan kannalta olennaisen tärkeää, koska asia liittyy tietojen käyttöä laajamittaisissa järjestelmissä koskeviin keskeisiin periaatteisiin: tietoja olisi käytettävä vain hyvin määriteltuihin ja selkeästi rajattuihin tarkoituksiin, joista säädetään oikeudellisissa puitteissa.
- Tietojen siirtäminen kolmansiin maihin*
40. Ehdotuksen 8 artiklan 4 kohta koskee kolmansiin maihin tai kansainvälisiin järjestöihin siirrettäviä tietoja. Kyseisen säännöksen mukaan ”tullitietojärjestelmästä peräisin olevia tietoja voidaan siirtää niitä haluavien (...) kolmansien maiden sekä kansainvälisten tai alueellisten järjestöjen käyttöön sen jäsenvaltion, joka on tallentanut tiedot järjestelmään, ennalta antaman luvan perusteella ja sen määräämin edellytyksin. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava erityistoimenpiteitä varmistaakseen tällaisten tietojen turvallisuuden, kun niitä siirretään sen alueen ulkopuolella sijaitseville viranomaisille. Tiedot tällaisista toimenpiteistä on toimitettava 25 artiklassa tarkoitettulle yhteiselle valvontaviranomaiselle.”
41. Tietosuojavaltuutettu toteaa, että tässä yhteydessä sovelletaan henkilötietojen suojaamista koskevan puitepäätöksen 11 artiklaa. Samalla on kuitenkin syytä korostaa, että koska ehdotuksen 8 artiklan 4 kohdan säännösten soveltaminen on hyvin yleisluonteista ja antaa jäsenvaltioille periaatteessa mahdollisuuden siirtää TTJ:stä peräisin olevia tietoja niitä haluavien kolmansien maiden sekä kansainvälisten tai alueellisten järjestöjen käyttöön, säännökseen sisältyvät suoja-toimet eivät ole lainkaan riittäviä henkilötietojen suojaamiseksi. Tietosuojavaltuutettu kehottaa harkitsemaan 8 artiklan 4 kohtaa uudelleen, jotta varmistettaisiin yhte-
- näisen järjestelmän noudattaminen riittävyden arvioinnissa käyttäen asianmukaista mekanismia; arviointiin voisi osallistua esimerkiksi ehdotuksen 26 artiklassa tarkoitettu komitea.
- Muut tietosuojatoimet*
42. Tietosuojavaltuutettu panee tyytyväisenä merkille tietojen muuttamista koskevat säännökset (IV luku, 13 artikla), jotka ovat merkittävä osa tietojen laatua koskevaa periaatetta. Tietosuojavaltuutettu on erityisesti tyytyväinen kyseisen säännöksen soveltamisalan laajentamiseen ja muuttamiseen TTJ-yleissopimukseen nähden. Säännöksellä lisätään nyt tietojen oikaiseminen ja poistaminen. Esimerkiksi 13 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos tiedot toimittanut jäsenvaltio tai Europol toteaa tai saa tietää, että sen tallentamat tiedot ovat tosiasiallisesti virheellisiä tai että ne on tallennettu tai niitä säilytetään päätöksen vastaisesti, sen on muutettava, täydennettävä, oikaistava tai poistettava tiedot aiheellisin osin ja ilmoitettava tästä muille jäsenvaltioille ja Europolille.
43. Tietosuojavaltuutettu panee merkille tietojen säilyttämistä koskevassa V luvussa olevat säännökset, jotka perustuvat pääasiassa TTJ-yleissopimukseen ja joissa säädetään muun muassa TTJ:stä jäljennettyjen tietojen säilyttämisen enimmäisajoista.
44. Ehdotuksen IX luku (Henkilötietojen suojaaminen) vastaa monia TTJ-yleissopimuksen määräyksiä. Siinä kuitenkin säädetään merkittävästä muutoksesta eli henkilötietojen suojaamista koskevan puitepäätöksen soveltamisesta TTJ:ään, ja ehdotuksen 22 artiklassa mainitaan, että ”henkilön oikeudet, jotka koskevat tullitietojärjestelmään sisältyviä henkilötietoja, erityisesti oikeus saada tiedot käyttöönsä, niiden oikaisu, poistaminen tai käyttökieltoon asettaminen määräytyvät sen jäsenvaltion lakien, asetusten ja menettelyjen mukaisesti, jossa tällaisiin oikeuksiin vedotaan ja jossa sovelletaan puitepäätöstä 2008/977/YOS”. Tietosuojavaltuutettu haluaa tässä yhteydessä erityisesti korostaa, että on tärkeää pitää voimassa menettely, jonka avulla rekisteröidyt voivat vedota oikeuksiinsa ja pyytää saada tiedot käyttöönsä jokaisessa jäsenvaltiossa. Tietosuojavaltuutettu valvoo tarkoin tämän rekisteröityjen merkittävän oikeuden toteutumista käytännössä.
45. Ehdotuksella myös laajennetaan TTJ-yleissopimuksen soveltamisalaa siltä osin kuin on kyse kiellosta jäljentää tietoja TTJ:stä muihin kansallisiin tietokantoihin. TTJ-yleissopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa mainitaan nimenomaisesti, että ”muiden jäsenvaltioiden tallentamia henkilötietoja ei saa jäljentää tullitietojärjestelmästä muihin kansallisiin tiedostoihin”. Ehdotuksen 21 artiklan 3 kohdassa taas sallitaan tällainen jäljentäminen, kun kyseessä ovat ”jäljennös[et] kansallisten tullitarkastusten kohdentamiseen käytettyihin riskinhallintajärjestelmiin ja toimien yhteensovittamiseen käytettyyn operatiiviseen analyysiin järjestelmään”. Tämän osalta tietosuojavaltuutettu yhtyy tullialan yhteisen valvontaviranomaisen lausunnossa 09/03 esitettyihin huomioihin, erityisesti kun on kyse termin ”riskinhallintajärjestelmät” käytöstä sekä tarpeesta tarkentaa, milloin ja missä olosuhteissa 21 artiklan 3 kohdassa sallittu jäljentäminen olisi mahdollista.

46. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen turvallisuutta koskeviin säännöksiin, jotka ovat olennaisen tärkeitä TTJ:n tehokkaan toiminnan kannalta (XII luku).

#### *Tullitutkintatietokanta*

47. Ehdotuksella lisätään tullitutkintatietokantaa koskevia säännöksiä (16–19 artikla). Tämä kuvastaa tullitutkintatietokannan perustamista ensimmäisen pilarin säädöksellä. Tietosuojavaltuutettu ei aseta kyseenalaiseksi tällaisten uusien tietokantojen tarvetta TTJ:n yhteydessä, mutta kiinnittää huomiota asianmukaisten tietosuojatoimien tarpeellisuuteen. Tietosuojavaltuutettu panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille, että 21 artiklan 3 kohdan mukaista poikkeusta ei sovelleta tullitutkintatietokantoihin.

#### *Europolin ja Eurojustin pääsy TTJ:ään*

48. Ehdotuksessa myönnetään Euroopan poliisivirastolle (Europol) ja Euroopan oikeudellisen yhteistyön yksikölle (Eurojust) pääsy järjestelmään.
49. Tietosuojavaltuutettu korostaa ensinnäkin sitä, että pääsyt tarkoitus on määriteltävä selkeästi ja että pääsyt laajentamisen on oltava oikeasuhteista ja tarpeellista. Tietoa siitä, miksi järjestelmään pääsy on tarpeen laajentaa koskemaan Europolia ja Eurojustia, ei ole. Tietosuojavaltuutettu korostaa myös sitä, että kun on kyse pääsystä tietokantoihin, toimintoihin ja henkilötietojen käsittelyyn, on selvästikin arvioitava etukäteen paitsi pääsyt hyödyllisyyttä, myös kyseisen ehdotuksen todellista ja dokumentoitua tarvetta. Tietosuojavaltuutettu painottaa, että syitä ei ole perusteltu mitenkään.
50. Tietosuojavaltuutettu myös kehottaa määrittelemään tekstissä selkeästi tehtävät, joita varten Europolille ja Eurojustille voidaan myöntää pääsy tietoihin.
51. Ehdotuksen 11 artiklan mukaan Europolilla on toimivaltansa rajoissa ja tehtäviensä suorittamiseksi pääsy tullitietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin sekä oikeus tehdä niihin suoraan kohdistuvia hakuja ja tallentaa järjestelmään tietoja.
52. Tietosuojavaltuutettu panee tyytyväisenä merkille ehdotukseen sisältyvät rajoitukset, erityisesti seuraavat:
- TTJ:stä peräisin olevien tietojen käyttöön vaaditaan sen jäsenvaltion suostumus, \_ joka on tallentanut tiedot järjestelmään;
  - Europolin oikeutta toimittaa tietoja kolmansille maille on rajoitettu (siihenkin vaaditaan sen jäsenvaltion suostumus, joka on tallentanut tiedot järjestelmään);
  - TTJ:ään pääsyä on rajoitettu (luvan saanut henkilöstö);
  - Europolin yhteinen valvontaviranomainen valvoo Europolin toimintaa.
53. Tietosuojavaltuutettu haluaa myös mainita, että aina, kun ehdotuksessa viitataan Europol-yleissopimukseen, olisi otettava huomioon 1. tammikuuta 2010 voimaan tuleva neuvoston päätös, jonka perusteella Europolista tulee EU:n virasto.
54. Ehdotuksen 12 artikla koskee Eurojustin pääsyä TTJ:ään. Sen mukaan "kansallisilla jäsenillä ja heidän avustajillaan

on toimivaltansa rajoissa ja tehtäviensä suorittamiseksi oikeus päästä tullitietojärjestelmään 1, 3, 4, 5 ja 6 artiklan mukaisesti tallennettuihin tietoihin ja oikeus tehdä niihin hakuja, ellei IX luvusta muuta johdu". Ehdotuksessa säädetään Europolia varten suunniteltujen kaltaisista mekanismeista sen jäsenvaltion suostumuksen osalta, joka on tallentanut tiedot järjestelmään. Edellä esitetyt huomiot pääsyt tarpeellisuuden perustelemisesta sekä riittävästä ja tarvittavista rajoituksista pääsyt antamisen tapauksessa pätevät myös Eurojustiin.

55. Tietosuojavaltuutettu panee tyytyväisenä merkille TTJ:ään pääsyt rajoittamisen ainoastaan kansallisiin jäseniin ja heidän edustajiinsa ja avustajiinsa. Tietosuojavaltuutettu huomauttaa kuitenkin, että 12 artiklan 1 kohdassa puhutaan vain kansallisista jäsenistä ja heidän avustajistaan, kun taas 12 artiklan muut kohdat kattavat myös kansallisten jäsenten edustajat. Lainsäätäjien olisi tässä yhteydessä varmistettava selkeys ja johdonmukaisuus.

#### *Valvonta – kohti johdonmukaista, yhdenmukaista ja kattavaa mallia*

56. TTJ:n kolmanteen pilariin kuuluvan osan ehdotetun valvonnan osalta tietosuojavaltuutettu pyytää lainsäätäjää kiinnittämään huomiota siihen, että on varmistettava koko järjestelmän yhdenmukainen ja kattava valvonta. TTJ:ää sääntelevät, kahteen eri oikeusperustaan perustuvat monimutkaiset lainsäädäntöpuutteet olisi otettava huomioon, ja oikeudellisen selkeyden vuoksi ja käytännön syistä olisi vältettävä kahden eri valvontamallin soveltamista.
57. Kuten aiemmin tässä lausunnossa mainittiin, tietosuojavaltuutettu toimii tällä hetkellä järjestelmän ensimmäiseen pilariin kuuluvan osan keskusyksikön valvojana. Näin noudatetaan asetuksella (EY) N:o 766/2008, jonka mukaan Euroopan tietosuojavaltuutettu valvoo TTJ:n yhdenmukaista asetuksen (EY) N:o 45/2001 kanssa. Tietosuojavaltuutettu toteaa, että Ranskan ehdotuksessa esitetyssä valvontamallissa ei oteta huomioon tätä tehtävää. Valvontamalli perustuu TTJ:n yhteisen valvontaviranomaisen tehtävään.
58. Tietosuojavaltuutettu pitää arvossa TTJ:n yhteisen valvontaviranomaisen tekemää työtä, mutta korostaa kahta syytä, joiden vuoksi olisi sovellettava koordinoitua valvontamallia, joka on yhdenmukainen muita laajamittaisia järjestelmiä koskevien tietosuojavaltuutetun nykyisten valvontatehtävien kanssa. Ensinnäkin tällaisella mallilla varmistettaisiin järjestelmän ensimmäiseen ja kolmanteen pilariin kuuluvien osien keskinäinen johdonmukaisuus. Toiseksi se yhdenmukaistaisi toimintaa muita laajamittaisia järjestelmiä varten perustettujen mallien kanssa. Tästä syystä tietosuojavaltuutettu katsoo, että TTJ:ään kokonaisuutena olisi sovellettava vastaavaa mallia kuin SIS II järjestelmässä käytetty ("koordinoitu valvonta" tai "monitasoinen malli"). Kuten TTJ:n ensimmäiseen pilariin kuuluvaa osaa koskevassa tietosuojavaltuutetun lausunnossa mainittiin, "SIS II:n puitteissa Euroopan unionin lainsäätäjät on päätenyt valvontamallin järkipäistämiseen soveltamalla samaa monitasoista mallia sekä järjestelmän ensimmäisen että kolmannen pilarin ympäristöissä".

59. Tietosuojavaltuutettu uskoo, että tarkoituksenmukaisin ratkaisu tähän on ottaa käyttöön entistä yhtenäisempi valvontajärjestelmä eli kolmikerroksiseen rakenteeseen perustuva jo kokeiltu malli: tietosuojaviranomaiset kansallisella tasolla, Euroopan tietosuojavaltuutettu keskustasolla ja näiden välinen koordinointi. Tietosuojavaltuutettu on vakuutunut siitä, että TTJ-yleissopimuksen korvaaminen tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa valvontaa täysin muita laajamittaisia järjestelmiä vastaavasti (VIS, SIS II, Eurodac).
60. Lisäksi koordinoitussa valvontamallissa otetaan myös paremmin huomioon muutokset, joita Lissabonin sopimuksen voimaantulo ja EU:n pilarirakenteen poistuminen aiheuttavat.
61. Tietosuojavaltuutettu ei ota kantaa siihen, vaatisiko koordinoitun valvontamallin lisääminen muutoksia TTJ:ää sääntelevään ensimmäisen pilarin säädökseen eli asetukseen (EY) N:o 766/2008, mutta pyytää lainsäätäjää kiinnittämään huomiota tarpeeseen analysoida myös tätä näkökohtaa oikeudellisen yhdenmukaisuuden näkökulmasta.
- Luettelo viranomaisista, joilla on pääsy TTJ:ään*
62. Ehdotuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädetään kunkin jäsenvaltion velvollisuudesta lähettää muille jäsenvaltioille ja 26 artiklassa tarkoitettulle komitealle luettelo toimivaltaisista viranomaisista, jotka se on nimennyt saamaan pääsyn TTJ:ään, ja täsmentää, mihin tietoihin kullakin viranomaisella voi olla pääsy ja mitä tarkoituksia varten.
63. Tietosuojavaltuutettu kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että ehdotuksessa säädetään vain siitä, että jäsenvaltiot vaihtavat keskenään tietoja viranomaisista, joilla on pääsy TTJ:ään, ja että niiden olisi ilmoitettava asiasta 26 artiklassa mainitulle komitealle, mutta tällaisen viranomaisten luettelon julkaisemista ei ole suunniteltu. Tämä on valitettavaa, koska julkaiseminen auttaisi lisäämään avoimuutta ja perustamaan käytännön välineen järjestelmän tehokasta valvontaa varten esimerkiksi toimivaltaisten tietosuojaviranomaisten toimesta.
64. Tietosuojavaltuutettu kannattaa ehdotusta neuvoston päätökseksi tietotekniikan käytöstä tullialalla, Tietosuojavaltuutettu korostaa, että neuvostossa meneillään olevan lainsäädäntötyön johdosta ehdotuksesta esitetyt huomiot eivät perustu sen lopulliseen tekstiin.
65. Tietosuojavaltuutettu pahoittelee, ettei ehdotukseen ole liitetty perusteluasiakirjoja, joilla voitaisiin antaa tarvittavia selvennyksiä ja tietoja ehdotuksen joidenkin säännösten tavoitteista ja erityisluonteesta.
66. Tietosuojavaltuutettu kehottaa kiinnittämään ehdotuksessa enemmän huomiota erityisten tietosuojatoimien tarpeellisuuteen. Tietosuojatoimien käytännön toteuttaminen pitäisi monilta osin varmistaa paremmin, erityisesti sovellettaessa käyttötarkoituksen rajoittamista TTJ:ään tallennettujen tietojen käyttöön. Tietosuojavaltuutetun mielestä tämä on oleellinen edellytys tullitietojärjestelmän toiminnan tehostamiselle.
67. Tietosuojavaltuutettu kehottaa lisäämään ehdotukseen koordinoitun valvontamallin. Huomattakoon, että tietosuojavaltuutettu huolehtii tällä hetkellä järjestelmän ensimmäiseen pilariin kuuluvan osan valvontatehtävistä. Johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden vuoksi paras toimintatapa on soveltaa koordinoitua valvontamallia myös järjestelmän kolmanteen pilariin kuuluvaan osaan. Mallilla myös varmistettaisiin tarvittaessa ja silloin, kun se on asianmukaista, yhdenmukaisuus muiden sellaisten säädösten kanssa, joilla säännellään muiden laajamittaisten tietoteknisten järjestelmien perustamista ja/tai käyttöä.
68. Tietosuojavaltuutettu kehottaa vielä selventämään Eurojussille ja Europolille annettavan pääsyn tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta. Hän korostaa, että asiaa ei perustella ehdotuksessa.
69. Tietosuojavaltuutettu painottaa myös sitä, että ehdotuksen 8 artiklan 4 kohdassa olevaa säännöstä tietojen siirtämisestä kolmansille valtioille tai kansainvälisille järjestöille on vahvistettava. Tämä kattaa tarpeen varmistaa yhtenäinen riittävyden arviointijärjestelmä.
70. Tietosuojavaltuutettu kehottaa lisäämään ehdotukseen säännöksen, jonka mukaan luettelo viranomaisista, joilla on pääsy TTJ:ään, on julkaistava, jotta lisättäisiin avoimuutta ja helpotettaisiin järjestelmän valvontaa.

#### IV JOHTOPÄÄTÖKSET

64. Tietosuojavaltuutettu kannattaa ehdotusta neuvoston päätökseksi tietotekniikan käytöstä tullialalla, Tietosuojavaltuutettu korostaa, että neuvostossa meneillään olevan lainsäädäntötyön johdosta ehdotuksesta esitetyt huomiot eivät perustu sen lopulliseen tekstiin.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2009.

Peter HUSTINX

*Euroopan tietosuojavaltuutettu*